

Глобална седмица на ООН за пътна безопасност

Световната здравна организация (СЗО) призовава правителствата да увеличат инвестициите в ходенето пеша, управлението на велосипед и обществения транспорт- онези видове транспорт, които по своята същност са **здравословни и устойчиви**. Предпоставка за преминаване към тези видове транспорт е да се гарантира, че пътищата са безопасни за всички, които ги използват.

Създаването на условия за безопасно ходене пеша и управление на велосипед може да окаже благоприятно въздействие върху **здравето и околната среда**, като позволи на хората да дишат **чист въздух** и да се възползват от други предимства на **физическата активност**, включително като намали риска от **заболявания като рак и диабет**.

Нараняванията при пътнотранспортни произшествия са водеща причина за смърт и увреждания в световен мащаб, като всяка година загиват около **1,3 милиона души, а 50 милиона са ранени**. Те са водещият убиец на хора на възраст 5 – 29 години. В световен мащаб 1 на всеки 4 смъртни случая е на пешеходец или велосипедист.

След пандемията държавите и градовете по света използват този исторически момент, за да преосмислят мобилността. Ето и някои примери:

- В Париж, Франция развиват концепцията за **15-минутния град**, която има за цел да гарантира, че жителите разполагат, в рамките на 15 минути, с основни услуги, използващи незамърсяващи форми на транспорт и изграждат над 1 000 км нови велосипедни алеи и 169 пригодени за пешеходци „училищни улици“;
- В Индия, въз основа до голяма степен на констатациите от Глобалната програма за оценка на новите автомобили (Global NCAP), се наблюдава драстичен спад в производството на автомобили с нулев рейтинг и увеличение на производството на автомобили с рейтинг 4 и 5 звезди, с повишена **защита на пешеходците**;
- В Люксембург от 2022 г. насам всички видове обществен транспорт — автобуси, влакове и трамваи — са безплатни на цялата територия, което води до намаляване на **задръстванията и замърсяването**, по-малко лични автомобили и по-голяма мобилност на жителите с ниски доходи;
- От септември 2023 г. по градските и селските пътища в Уелс ще има стандартно **ограничение на скоростта от 30 км/ч**, за да се намалят смъртните случаи и нараняванията в резултат от ПТП и да се насърчи ходенето пеша и управлението на велосипед.

Глобалните седмици на ООН за пътна безопасност се провеждат на всеки две години, за да се привлече вниманието и да се предприемат действия във връзка с конкретно предизвикателство, свързано с Глобалния план за действие за пътна безопасност за периода 2021–2030 г.

Глобалният план поставя амбициозната цел за намаляване на смъртните случаи и нараняванията при пътнотранспортни произшествия с 50% до 2030 г. и още веднъж подчертава, че смъртните случаи и нараняванията при пътнотранспортни произшествия могат да бъдат предотвратени чрез разглеждане на цялата транспортна система, осигуряване на безопасни пътища, превозни средства и поведение, както и чрез подобряване на спешната помощ след произшествие.

Една от конкретните мерки, която започва все по-често да се използва в цяла Европа е ограничението на **скоростта в градска среда до 30 км/ч**. В големите, гъсто населени градове с много уязвими участници в движението – пешеходци, велосипедисти, мотористи, както и интензивен автомобилен трафик, намаляването на скоростта е силно препоръчително. Придвижвайки се с 30 км/ч, възможността на реагираш и да спреш в конкретна ситуация е много по-голяма. Разлика в скоростта на движение от 20 км/ч намалява драстично фаталния изход или тежки наранявания при настъпване на пътен инцидент.

Проучвания по темата показват, че човек, блъснат от кола, движеща се с **50 км/ч, има 80% шанс да загине. При сблъсък с автомобил със скорост 30 км/ч – процентът е същият, но в полза на шансовете за оцеляване.**

От съществено значение за намаляването на скоростта в градовете до 30 км/ч е нагласата на гражданите и шофьорите. Безопасността на движението по пътищата се постига чрез осъзнаването, че на пътя **отговорността е колективна** и не само инфраструктурата и контролът са от значение.

За да се опази човешкия живот и здраве, често е необходимо само **малко толерантност, дисциплина и адекватна преценка** от страна на участниците в движението.

РЗИ - Русе продължава да провежда здравно - образователни лекции и видеопокази, с които запознава подрастващите в русенските училища и детските градини за опасностите на пътя и правилата за безопасност на движението.